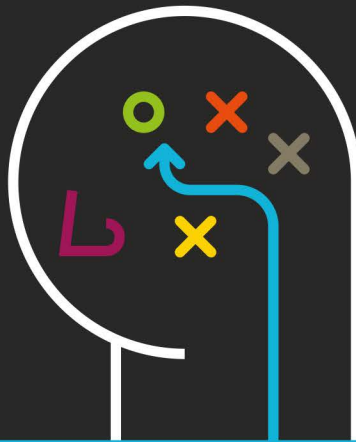

Anne Live Vaagaasar • Torgeir Skyttermoen

PROSJEKTVEILEDEREN

For deg som vil skape verdi

INNHold

KAPITTEL 1

<<HURRA, JEG HAR BLITT PROSJEKTLEDER!>>	13
Du som prosjektleder	14
Prosjekter – vi ønsker suksess.....	16
Prosjekt – begreper og prosesser	17
Prosjektroret – hjelp til å navigere ditt prosjekt.....	20
Suksess og verdiskaping.....	20
Deg som prosjektleder.....	21
Prosjektteamet – hvordan gjøre hverandre gode?	21
Oppdragsgiver og andre interessenter.....	22
Styringsrammer	22
Gjennomføring	23
Usikkerhetskåndtering	23
Avslutning.....	23
Bruk av boken og hjelpefigurer	24

KAPITTEL 2

HVA GIR GRUNNLAG FOR SUKSESS?	27
Hva er egentlig prosjektsuksess?.....	28
Dere må jobbe etter flere suksesskriterier	30
Et vanlig dilemma	32
Suksess og tid?	35
Prosjekter er forskjellige.....	36
Prosjekttyper.....	36
Kompleksitet, unikhet, usikkerhet og tempo	38
Ulike gjennomføringsmodeller.....	40
Sekvensiell gjennomføringsstrategi.....	40
Milepælbasert gjennomføringsstrategi.....	40
Smidig gjennomføringsstrategi.....	41
Ofte kan du bruke det beste fra to verdener.....	42
Vurderinger ved valg av gjennomføringsstrategi	44

KAPITTEL 3

EN PROSJEKTLEDER ER EN LEDER. HVA ER DET VIKTIG Å TENKE PÅ?	47
Prosjektleder – den daglige lederen for prosjektet	48
Prosjektlederens viktigste ledelses- og styringsprosesser	50
Hvilken kompetanse trenger DU?	51
Hva skal vektlegges?	52
Hva bør du styre oppmerksomheten din etter?	53
Hvordan bør prosjektteamet settes sammen?	55
Fra gruppe til team	58
Du lykkes som prosjektleder når du gjør andre gode	59
Team, størrelse og sammensetning	60

KAPITTEL 4

JOBBE SAMMEN I PROSJEKT	63
Grep for å skape gode team	64
Bruk litt tid på oppstartsaktiviteter	65
Bruk teamkontrakt	65
Bruk teaming – når det ikke er tid	66
Hvordan vet du at du er på rett vei?	68
Hvordan bør du organisere prosjektteamet?	68
Gjennomføringsmodellen har betydning	69
Hvordan motivere prosjektteamet ditt?	70
Jobb med å utvikle tillit	72
Hvordan forstå prosjektteamutvikling?	73
Hvordan er relasjonen mellom prosjektet og oppdragsgiveren?	75
Koordinering	79
Bruk planer, regler og rutiner	79
Bruk objekter og representasjoner	79
Bruk roller	80
Bruk prosjektstyringsverktøy og metoder	80
Skap nærhet	80
Hva er best: formell eller uformell koordinering?	81

KAPITTEL 5

PROSJEKTETS STØTTESPILLERE – OG KANSKJE NOEN MOTSTANDERE?	85
Eierrollen – hovedansvarlig for prosjektet	86
Hvem utpekes som eier, og når gjøres det?	88

Forankring – beslutning og ressurser	88
En aktiv eierrolle har stor verdi	90
Styringsgruppe	90
Referansegruppe	91
Prosjektråd	92
Hvilke roller er viktig for din gjennomføring?	92
Interessenter utenfor prosjektorganisasjonen	93
Interessenthåndtering – en sekstrinnsprosess	94
Identifisere interessentene	94
Analysere interessentene	95
Prioritere interessentene	97
Strategi for samhandling med interessentene	99
Vinn-vinn- og vinn-tap-strategier?	99
Planlegge og gjennomføre strategiene	100
Evaluere interessenthåndteringen	102

KAPITTEL 6

KLARGJØRING OG STYRINGSRAMMER	105
Fra idé til prosjekt	106
Konseptavklaring	107
Hva med en liten pilot?	108
Ressurser – vi starter ofte med feil ressursrammer	109
Styring på flere nivåer	110
Hva er et formål, og hvordan jobbe med målsettinger?	111
Hvordan jobbe systematisk for å nå målet og for å realisere gevinster	112
Hva med prosjektmålet?	113
Tydelige prosjektmandat – en viktig betingelse	114
Få på plass de sentrale klargjøringene for å starte	115
Hva er tidsrammen – og er den fornuftig?	115
Hva er ressursrammen – og er den fornuftig?	115
Hvordan forstå kvalitetskriteriene – og bidrar de til verdiskaping?	116
Planlegging som fenomen	117
Planen er aldri sannheten	117
Gjennomføringsstrategier	118
Fasebaserte strategier	118
Smidige gjennomføringsstrategier – preget av kontinuerlig endring	120
Scrum – gjennomføringsmodell	120

Kort om Kanban og Lean	122
Hvordan jobbe smidig i praksis?	122
Kan vi blande ulike gjennomføringsstrategier?	126
Valg av gjennomføringsmodell	127
Hvem beslutter, når og hvordan	127
Milepæler og beslutningspunkter	128
Hvordan lage gode milepæler?	129
Når og hvem formulerer milepæler?	130
Beslutningspunkter	130
Hva er poenget med taktisk styring?	131

KAPITTEL 7

PROSJEKTGJENNOMFØRING: OPPFØLGING OG ENDRINGER I PROSJEKTET...	135
God gjennomføring krever styring og oppfølging	136
Styring	137
Husk at oppfølging er mer enn rapportering	137
Husk å være fremadrettet i oppfølgingen	138
Hva bør du følge opp?	138
Rapportering	140
Hvordan bør en oppfølgingsrapport være?	140
Grunner for endringer	142
Håndtering av endringer	143
Statusrapport og trafikklysindikatorer	143
Et skråblikk på tid	144
Hvordan kan du lage planer som gir godt grunnlag for oppfølging på detaljnivå?	145
Hvordan detaljplanlegge?	145
Prosjektnedbryting – WBS	145
Gantt-diagrammer	146
Tidfest aktivitetene i kalenderen	147
Forhandlinger, kontrakter og prosjektøkonomi	147
Relasjonell oppfølging i gjennomføring	148
Gjennomføring – møter som en del av hverdagen	150

KAPITTEL 8

HVORDAN JOBBE MED USIKKERHET?	153
Hva er usikkerhet?	154
Jobb med å utnytte mulighetene	155
Jobb med å redusere usikkerhet – gjennom å fremskaffe relevant informasjon	155
Se muligheter og redusere risikoer gjennom fortolkning	156
Hvordan håndtere usikkerhet?	156
Hvilken usikkerhet er det i prosjektet?	157
Analysere usikkerhet	159
Tiltak, ansvar og oppfølging av usikkerhet	160
Usikkerhetshåndtering er mer enn teknikk – det er kultur	162
Hva med den usikkerheten vi ikke begriper?	162
Utvikling av usikkerhet i prosjektforløpet?	163

KAPITTEL 9

AVSLUTNING AV PROSJEKTET OG VIDERE GEVINSTREALISERING	167
Sluttaktiviteter	168
Overlevere produktet	169
Ansvar og oppgaver	169
Sluttrapporten	170
Evaluerings av prosjektet	171
Hva er din rolle som prosjektleder knyttet til evaluering?	173
Oppløsning av teamet	173
Hva med deg som prosjektleder?	174
Realisering av gevinster	174

KAPITTEL 10

HVORDAN BIDRA TIL VERDI	177
Prosjekt – en suksesshistorie?	178
Sentrale elementer for at du skal bidra til verdiskapende prosjekter	179
Alltid smidig?	181
Hvorfor bli prosjektleder?	182
Når bør du si nei til å være prosjektleder?	184
Når skal du «sette ned foten»?	184
Hvordan kan du som prosjektleder trene på, utvikle og lære	

deg prosjektlederrollen?	185
Bør du skaffe deg en mentor?	185
Prosjektmodenhet og kompleksitet	185
Veien videre – mer i dybden.....	188
VEDLEGG – VERKTØY OG MALER	189
Mal for teamkontrakt.....	190
Mal for interessentanalyse	192
Hjelp til kommunikasjonsplan for prosjekter	194
Mal for konseptvurdering av prosjektgrunnlag.....	196
Mal for gevinstrealiseringsanalyse.....	198
Mal for prosjektmandat	200
Hjelp til møteledelse i prosjekter	202
Hjelp til usikkerhetsanalyse på milepælsnivå.....	206
Mal for sluttrapport.....	208
Hjelp til vurderinger ved prosjektavslutning	210
ETTERORD	212
LITTERATURLISTE	213
SLUTTNOTER	215
STIKKORDREGISTER	220